Slachta Margit
Nemzeti Szociálpolitikai Intézet

„TEGYÜK LÁTHATÓVÁ AZ EMBERKERESKEDELMET!”

ÓVODAI ÉS ISKOLAI SZOCIÁLIS SEGÍTŐK FELKÉSZÍTÉSE AZ EMBERKERESKEDELEM ELLENI KÜZDELEM PREVENCIÓS PROGRAMJÁNAK MEGVALÓSÍTÁSÁRA

EFOP-3.8.2-16-2016-00001 és
VEKOP-7.5.1-16-2016-00001
kiemelt projektek
Cím: 1071 Budapest, Peterdy u. 15.
E-mail: efop382@nszi.hu
E-mail: vekop751@nszi.hu

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

„Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!”
Óvodai és iskolai szociális segítők felkészítése az emberkereskedelem elleni küzdelem prevenciós programjának megvalósítására

OKTATÓI SEGÉDANYAG

Szerzők

Dr. Szabóné Szalay Csilla
Kopf Katalin
Toszeczky Renáta

Szakmai lektorok

Sebhelyi Viktória
Nagy István

EFOP-3.8.2-16-2016-00001 és a VEKOP-7.5.1-16-2016-00001 azonosítószámú, Szociális humán erőforrás fejlesztése című kiemelt projekt

Az EFOP-3.8.2-16-2016-00001 és a VEKOP-7.5.1-16-2016-00001 azonosítószámú, Szociális humán erőforrás fejlesztése című kiemelt projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A kiadvány a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet

EFOP-3.8.2-16-2016-00001 és a VEKOP-7.5.1-16-2016-00001

azonosítószámú,

Szociális humán erőforrás fejlesztése című kiemelt projekt

keretében készült

Kiadja Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet

1142 Budapest, Ungvár utca 64-66.

Telefon: +36 1 450 32 30, +36 1 450 32 35

www.nszi.hu

Felelős kiadó Dr. Tóth Tibor főigazgató

Budapest, 2022.

Tartalom

Előszó 5
Bevezetés 7
Első továbbképzési nap (jelenléti) 10
Bemutatkozás, a továbbképzés indítása 10
1. Bevezetés az emberkereskedelem általános jellemzőibe, alapfogalmak az emberkereskedelem vonatkozásában 11
Az emberkereskedelem formái 12
2. Áldozattá válás folyamata, áldozatsegítés 12
Azonosító adatlap az emberkereskedelem áldozatainak azonosításához 15
Második továbbképzési nap (jelenléti) 16
Nyitókör, megérkezést segítő gyakorlatok 16
3. „Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!” Gyakorlati segédanyag és szakmai ajánlás az óvodai és iskolai szociális segítők számára 16
Forgatókönyv 20
Gyakorlat 20
Bemutatkozás, a továbbképzés indítása 20
Nyitókör, megérkezést segítő gyakorlatok 21
Azonosító adatlap az emberkereskedelem áldozatainak azonosításához 22

Előszó

Köszöntjük a 24 tanórás **„„Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!" Óvodai és iskolai szociális segítők felkészítése az emberkereskedelem elleni küzdelem prevenciós programjának megvalósítására** című szakmai belded-learning típusú képzés oktatójaként!

Ez a modern és új képzési forma magában foglalja egyrészről az e-learning módszertannal támogatott tanulást, másrészről pedig a jelenlétet igénylő személyes, konzultatív formát. Ezért nevezzük magyarul a blended learning képzést, vegyes típusú képzésnek is.

- Az e-learning módszertannal támogatott részt a megadott elektronikus felületen éri el a résztvevő és Ön is. A tananyag feldolgozásra és elsajátítására a résztvevő által meghatározott időbeosztásban és optimális ritmusban kerülhet sor a megadott határidőig.
- A jelenlétet igénylő tananyagrészeket csoportos formában tudja elsajátítani, amit Ön fog vezetni.
- A képzés vizsgával zárul, amit a résztvevő az elektronikus felületen tud teljesíteni a megadott határidőig. A határidő lejártát követően a teszt megírására nincs lehetőség.

Mit ad a résztvevőknek a „Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!" Óvodai és iskolai szociális segítők felkészítése az emberkereskedelem elleni küzdelem prevenciós programjának megvalósítására című továbbképzés, milyen kompetenciákkal bővül szakmai tudásuk?

Ön most egy olyan tananyagot tart a kezében, melyet elsősorban az óvodai és iskolai szociális segítők, az észlelő- és jelzőrendszeri tagok, valamint a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok szakemberei számára készítettünk az emberkereskedelem témakörében. A jelzőrendszeri tagok észlelése és jelzése nélkül nincs segítségnyújtás, a bajban lévők egyedül maradnak a sokszor lehetetlen és kiszolgáltatott helyzetükben. Tananyagunkkal szakmai segítséget, kellő motivációt szeretnénk adni az óvodai és iskolai szociális segítő szakemberek számára, annak érdekében, hogy egyre hatékonyabbak legyünk az emberkereskedelem elleni küzdelem területén.

A tananyag megismerése által átfogó képet kaphatnak az emberkereskedelem jelenségéről, veszélyeiről, a figyelmeztető jelekről, a hazai és nemzetközi szabályozásról, jogszabályi környezetről. Megismerik azokat a toló és húzó tényezőket, melyek az emberkereskedelem kapcsán az áldozattá válás vonatkozásában nagy hangsúllyal vannak jelen. Megismerik a veszélyeztetett, sérülékeny csoportokat, az elkövetők technikáit, az emberkereskedelem különböző formáit.

A képzés elvégzése után képessé válnak felismerni azokat a jeleket, melyek az emberkereskedelem áldozataira jellemzőek. Emellett megismerik az áldozatazonosítás folyamatát és az áldozatirányító mechanizmust is, mely a hatékony áldozatsegítés egyik legfontosabb eleme. Képesek lesznek kompetenciahatáraik meghatározására az emberkereskedelem elleni küzdelem ellátórendszerében és ismerni fogják azokat a segítő kormányzati és civil szervezeteket, melyek az emberkereskedelem elleni küzdelem területén szolgáltatásokat nyújtanak.

A rendszerszemléletű képzés képessé teszi Önt arra, hogy saját szakmai területét integrálja az emberkereskedelem elleni küzdelem azonosító rendszerébe ill. arra, hogy az emberkereskedelem veszélyeztető tényezőinek felismerésekor jelzéssel éljen minden esetben a gyermekvédelmi észlelő és jelző rendszer felé.

A képzés fontos elemeként feldolgozásra kerül a három különböző iskolai korcsoport számára kidolgozott prevenciós tematika, mely biztosítja, hogy a saját élményként megélt feladatokat hitelesen tudja átadni a prevenciós foglalkozásokon résztvevő diákoknak.

A képzésben az elmélet és a saját élményű gyakorlat aránya lehetővé teszi, hogy képességei, készségei, szakmai tudása, érzékenysége mélyüljön. Ez biztosítja azt, hogy a későbbiekben az Ön által vezetett prevenciós foglalkozásokon képes legyen a diákokat megszólítani, az emberkereskedelem rendkívül nehéz témájáról interaktív, konzultatív, közös gondolkodást, tanulást segíteni.

Célunk, hogy a már kicsi jelekből is felmerüljön Önben a gyanút, hogy emberkereskedelem áldozatával állnak kapcsolatban és gyorsan, gördülékenyen nyújtson segítséget az áldozat számára már a probléma korai stádiumában. A cél, hogy az áldozat ki tudjon lépni a sok esetben bántalmazó, vagy traumásan kötődő, gazdaságilag függő kapcsolatból.

Nagyon fontos megszólítanunk Önt, hiszen a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként munkája során fontos szerepe van az áldozattá válás jeleinek felismerésében, az áldozatok azonosításában, a gyermekvédelmi jelzőrendszer és a hatóságok irányába történő jelzés megtételében és az emberkereskedelem elleni küzdelem területén dolgozó szakemberekkel való kapcsolattartásban.

Abban szeretnénk Önt megerősíteni és információkkal támogatni, hogy az emberkereskedelem jelenségének szélesebb körű ismerete segítheti ennek a látens és az emberi jogokkal összeegyeztethetetlen jelenségnek a csökkentését és egyre nagyobb számú felderítését.

Nem arra kérjük Önt, hogy egyedül azonosítsa az áldozatot és egyedül oldja meg a helyzetet. Arra kérjük Önt, hogy legyen az emberkereskedelem elleni küzdelemben az a szakember, aki, ha észreveszi a jeleket, megteszi a szükséges jelzést. Legyen az a szakember, aki gyanú esetén felkeresi a területen dolgozó segítő szervezetet, hatóságot és konzultál velük, megbeszéli a gyanú esetén felmerülő dilemmákat! Legyen az a szakember, akik ellátási területén, szakmai munkája során aktívan segíti azt a küzdelmet, ami az emberkereskedelem, vagy más nevén modernkori rabszolgaság visszaszorítását célozza! Forgassa bátran ezt a tananyagot és használja minél szélesebb szakmai körben a benne foglaltakat.

Hogyan épül fel a „Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!”
Óvodai és iskolai szociális segítők felkészítése az emberkereskedelem elleni küzdelem prevenciós programjának megvalósítására
című továbbképzés?

Tananyagegység	Óraszám	Forma
1. Szakmai e-learning	8 tanóra (8 tanóra elmélet)	e-learning
2. Első képzési nap	8 tanóra (4 tanóra elmélet, 4 tanóra gyakorlat)	jelenléti
3. Második képzési nap	8 tanóra (4 tanóra elmélet, 4 tanóra gyakorlat)	jelenléti

Bevezetés

A 24 tanórás szakmai blended-learning típusú továbbképzés 16 tanórás jelenléti képzési részéhez az alábbi segédanyagok biztosítottak:
A továbbképzési tartalmak elsajátítását támogató szakmai anyag a résztvevők és képzők számára.

1. **Hallgatói tananyag (jelenléti képzési részhez):**
   - Az emberkereskedelem témájához kapcsolódó elméleti ismereteket ad át
   - Tanulást segítő kérdéseket tartalmaz
   - Lehetőséget ad az egyes témák mélyebb megismerésére a felhasznált és az ajánlott szakirodalom alapján, valamint a témával kapcsolatos dokumentum és játékfilmek ajánlásával

2. **Prezentáció ppt eszközével:**
   - Az emberkereskedelem témáját részletesen bemutató ppt, mely segíti a téma teljeskörű bemutatását az oktató által meghatározott időkeretben
   - A ppt segíti az interaktív előadást, a résztvevők aktív bevonását és a munkatapasztalatok megosztását

3. **Handout:**
   - A jelenléti képzési rész során kiosztandó egyéb segédanyagok.

4. **Oktatói segédanyag:**
   - A hallgatói tananyag elméleti ismereteit gyakorlati megvalósításba átültető segédanyag
   - Tematikus képzési vázlat, mely keret adhat az oktató számára a megvalósítás során
   - Javaslatok a képzés lebonyolítására való felkészülésre
   - Javaslatok a továbbképzés lebonyolításához

Oktatói segédanyag
Az oktatói segédanyag a hallgatói tananyagra épülő szakmai útmutató, módszertani sorvezető. Fontos célja, hogy a tematikus csoportvezetésben jártas képző szakemberek számára segítséget nyújtson abban, hogy az emberkereskedelem témáját hatékonyan, a téma iránti érzékenységgel és ennek az attitűdnek az átadásával tudják megvalósítani.
Az oktatói segédanyag egy olyan keretet ad a képzéshez, mely garantálja, hogy a Hallgatói tananyagban található ismeretanyag azonos mértékben kerül átadásra az óvodai és iskolai szociális segítők részére, ugyanakkor kellő szabadságot is biztosít az oktatók számára annak érdekében, hogy a képzésben részt vevő csoportok összetételét, szakmai tapasztalatát, ismereteinek szintjét felmérve, ahhoz igazítva, segítse a tanulási folyamatot.
Az emberkereskedelem témája sokszor mély és felkavaró érzelmeket válthat ki a szakemberekből is. Fontos, hogy ezek az érzések felmerülhessenek a képzés során, hiszen így lehet majd hiteles az óvodai és iskolai szociális segítő a későbbi prevenciós foglalkozások megtartása során is. Ezért az oktatói segédanyag abban is igyekszik segítséget nyújtani, hogy az ismeretanyag átadása mellett a képzésbe bevont szakemberek téma iránti érzékenyítése nyitott, biztonságos keretek között tudjon megtörténni, egy olyan szakmai térben, ahol a felmerülő kérdések együtt gondolkodás által kerülhetnek megbeszélésre.

Néhány javaslat a továbbképzésre való oktatói felkészüléshez

1. Szánjon néhány percet arra, hogy megfigyeli azokat a gondolatokat és érzéseket, melyet az emberkereskedelem témájára fókuszálva önmagában megtapasztal
2. Tanulmányozza át a továbbképzéshez rendelkezésére álló valamennyi anyagot, ismerje meg az ajánlott irodalmakat és azokat a dokumentum és játékfilmeket, oktatói rövidfilmeket, melyeket a továbbképzési csomag tartalmaz
3. A Hallgatói tananyag segítheti Önt a téma mélyebb megismerésében és ezáltal a résztvevőkkel való hatékonyabb munkavégzésben. Javasoljuk, hogy olvassa el, ismerje meg annak tartalmát
4. A megismert oktató segédanyagot, módszertani útmutatót alakítsa, formálja úgy, hogy a saját szakmai személyisége biztonsággal tudjon működni a gyakorlati megvalósítás folyamatában
5. Tervezze meg, hogy a hallgatói tananyag ismeretanyagát milyen időkeretekben dolgozzák fel a részvevőkkel
6. A szakmai továbbképzésen résztvevő óvodai és iskolai szociális segítők a gyerekekkel végzett csoportmunkák kapcsán rengeteg tapasztalattal és tudással rendelkeznek, vonja be őket közös gondolkodással a folyamatokba, annak érdekében, hogy a saját élmények adta tapasztalatok multiplikátor hatását tovább tudják adni a prevenciós foglalkozások során a gyerekeknek
7. Készüljön fel arra, hogy az emberkereskedelem témája felkavaró lehet a szakemberek számára is, biztosítson időt az esetleges ventillációra, a nehéz érzések verbalizálásra
8. Törekedjen az interaktív munkamód biztosítására
9. Nem a Hallgatói tananyag ismereteinek átadása a cél, hanem a téma iránti figyelemfelkeltés, az érzékenyítés, az elméleti tudás és a szakmai tapasztalatok saját élményű feldolgozása

Néhány javaslat a továbbképzés lebonyolításához

Elméleti képzés: az elméleti tudás átadását ppt segíti az oktatók részére. Fontos, hogy az előadások interaktívak legyenek, legyen lehetőség a kérdések feltevésére, azok megvitatására. Az előadás során az előadó kísérje figyelemmel a résztvevők reakcióit, kérdezzen rá szakmai tapasztalataikra, generáljon párbeszédet, ha úgy ítéli meg, hogy az segítheti a tanulási folyamatot.

Gyakorlati elemek: A továbbképzés során egyéni, páros, kiscsoportos, nagycsoportos formákban dolgoznak a résztvevők. Az előadások mellett a közös gondolkodás, a közös feladatmegoldás és a saját élményű feladatfeldolgozás kap szerepet a gyakorlati elemek sorában. Ezek a módszerek, mint a tapasztalati tanulást segítik, mely garancia lehet a téma mélyebb megismerésének és a szakmai személyiségbe integrálásának.

Filmek: Javasoljuk, hogy a továbbképzésben megjelölt oktató, játék-és dokumentumfilmeket előzetesen tekintse meg. A továbbképzés során történő levetítésekor fontos, hogy egyes részeknél állítsa meg, beszéljék át, kérdezzen rá a résztvevők munkatapasztalataira, hívja fel a figyelmet arra, hogy a gyermekekkel végzett prevenciós foglalkozások során is fontos lehet ezeket a filmeket módszertani eszközként alkalmazni.

Fontos tudnunk, hogy a továbbképzésben részt vevő óvodai és iskolai szociális segítők széles körű elméleti és szakmai tudással rendelkeznek a nevelési és oktatási intézményekben megvalósuló prevenciós foglalkozások megtartása kapcsán. Pontosan ismerik azokat az életkori sajátosságokat melyekkel a gyerekek, fiatalok éppen rendelkeznek, ismerik a problémáikat, tudják, hogy mire kell helyezni a fókuszt. Éppen ezért tekintsük partnernek a képzésben résztvevő szakembereket. Engedjük meg, hogy ők is alakítsák, alakíthassák a folyamatot, melynek eredményeként olyan ismeretekkel, tudással, saját élményű megtapasztalásokkal távoznak a képzésről, mely beépül a prevenciós foglalkozásokba és ettől még hitelesebb lesz a gyerekek, a fiatalok számára.

Észrevételek és gyakorlati javaslatok a képzés lebonyolításához

Az emberkereskedelem és az ellene való küzdelem néhány éve került a különböző szakmai diskurzusok fókuszába. Nagyon sokáig ismeretlen terület volt a segítő szakemberek számára. Napjainkban egyre többet lehet olvasni és tájékozódni ebben a témában, de még mindig igaz az, hogy az egyik legkevésbé ismert területe a szociális segítő munkának az emberkereskedelem elleni küzdelem. A képzésre érkező résztvevők kompetens szakemberek, akik folyamatosan képzésekben, továbbképzésekben vesznek részt és az emberkereskedelem elleni küzdelem egyik legfontosabb területén, a nevelési és oktatási intézményekben látják el feladataikat. Ők azok, akik a prevenciós csoportfoglalkozások megtartásával felhívják a figyelmét a gyerekeknek, fiataloknak az emberkereskedelem veszélyeire, az elkövetők technikájára, az áldozattá válás elkerülésére és ezzel segíthetik az emberkereskedelem visszaszorítását. Rendkívül fontos a szerepük a megelőzés és az áldozatsegítés területén egyaránt, hiszen a gyerekek mellett a szülőkkel is kapcsolatot tartanak és a gyermekvédelmi észlelő és jelzőrendszer tagjaiként feladatuk a jelzés az áldozattá válásra utaló jelek felismerése esetén.

Ezek ismeretében nagyon fontos, hogy

- tekintsen partnerként a képzésben részt vevő óvodai és iskolai szociális segítő szakemberekre, akiknek munkatapasztalataik sokban hozzájárulhatnak a sikeres képzési folyamathoz,
- törekedjen olyan közös munka kialakítására, hogy a továbbképzés gondolatokat, érzéseket, saját élményeket, együttműködéseket generáljon,
- adjon teret a résztvevők munkatapasztalatainak megosztására és azok együttes átbeszélésre, esetmegismerésekre,
- kezelje bizalmasan a képzés során elhangzott információkat és ezt kérje a résztvevőktől is
- térjen ki a résztvevők képzéssel kapcsolatos elvárásaira, esetleges aggodalmaira,
- igyekezzen kialakítani bizalmi légkört, annak érdekében, hogy kérdéseiket, kétségeiket meg tudják fogalmazni a résztvevők,
- hangsúlyozza a résztvevők számára, hogy ez egy tanulási folyamat, melyben minden kérdés adekvát kérdés és nincsenek rossz kérdések vagy rossz válaszok, csak olyanok, melyekből mindenki tanulhat.

Fontos, hogy adjunk lehetőséget a résztvevők ventillációjára, megélt nehéz érzéseik kimondására a képzés egész ideje alatt!

Első továbbképzési nap (jelenléti)

Bemutatkozás, a továbbképzés indítása

25 perc gyakorlat (PPT 1 jelenléti nap: 2-5. sz. dia)

Gyakorlat	Instrukciók az oktatónak
Bemutatkozás, tapasztalatok, motivációk, elvárások • A csoportvezető röviden bemutatkozik, majd megkéri a csoporttagokat, hogy röviden mutatkozzanak be, illetve osszák meg egymással motivációikat, tapasztalataikat, elvárásaikat. Szempontok: - név - foglalkozási terület - klienskör - feladatok - gyakorlati tapasztalatok - előzetes ismeretek - a témához kapcsolódó nézetek - a továbbképzéssel kapcsolatos motivációk - a továbbképzéssel kapcsolatos elvárások • Névismétlő kört teszünk, mindenki elmondja azt a nevet, ahogyan szeretné, ha a csoportban szólítanák. A mellette ülő elmondja az előtte szóló nevét és a sajátját. A harmadik személy értelemszerűen az előző kettő és a saját nevét mondja, és így tovább.	• A megadott időkeret tartása fontos! • Rövid, lényegre szorítkozó bemutatkozás. • Az egy főre jutó Időkeret a létszámtól függő A bemutatkozást gyors névtanulás zárja. • Öntapadós etikettek használhatók a név kitűzésére.
Csoportszabályok • A csoport közösen rögzíti a működéshez szükséges legfőbb csoportszabályokat.	• **Csoportszabályok:** – Titoktartás – Kommunikáció: egyes szám első személy, tisztelet, tartózkodás az ítélkezéstől – Részvétel: aktivitás, önkéntesség – Időkeretek: a nap kezdése, zárása, szünetek – Technikai kérdések: mobiltelefon-használat, stb. Érdemes hangsúlyozni, hogy a csoportszabályok a közös munkát, tanulást segítik, a segítő kapcsolatokban gyakran használt szóbeli megállapodásnak számítanak.
A továbbképzés felépítése, a teljesítés feltételei • A projekt és a továbbképzés felépítésének ismertetése. • A teljesítés feltételeinek ismertetése. • Záróteszt teljesítése kapcsán információátadás • Hiányzásra vonatkozó előírások	

1. Bevezetés az emberkereskedelem általános jellemzőibe, alapfogalmak az emberkereskedelem vonatkozásában

55 perc gyakorlat

Gyakorlat	Instrukciók az oktatónak
Az Emberkereskedelem témájának bevezetése	A témához kapcsolódó érzések, gondolatok összegyűjtés (a témára hangolódás). Résztvevők előzetes ismereteinek feltérképezése. **Dixit kártya** kiterítése és egyénként szabad választása a résztvevők részéről arra a kérdésre, hogy „Melyik kártya szólít meg, ha az emberkereskedelem jelenségére gondolok?" Nagycsoportban történő megbeszélés (egyéni munka majd nagycsoportos megbeszélés) **WordCafe**: Négy csoportra osztjuk tetszés szerint a csoporttagokat és az alábbi kérdések átbeszélése a feladat WordCafe módszerével. A WordCafe módszerben a feltett kérdéseknek (ez esetben négy) megfelelő számú asztalt jelölünk ki, ahova asztalfelelősöket kérünk fel. Ők lesznek az asztal felelősei és a feltett kérdés kapcsán összegyűjtik az asztalukhoz érkező résztvevők gondolatait. résztvevők minden asztalnál megfordulnak, az asztalfelelősök maradnak az asztalnál és a végén ők foglalják össze a közös munka eredményét nagycsoportos keretek között. A nagycsoportos keretek között fontos átbeszélni a válaszokat, mert sok tévhit, esetleg áldozathibáztató mondat is megjelenhet. **Kérdések lehetnek a Word Cafe során:** – Milyen szerepe van a hatalomnak az emberkereskedelem megvalósulása során? – Milyen tényezők miatt nem tud kilépni az áldozat a kizsákmányoló helyzetből? – Milyen jelei lehetnek annak, hogy emberkereskedelem áldozatával találkozunk? - Milyen rövid és hosszú távú hatásokkal kell számolnunk a felnőtt és a gyermek áldozatok esetében?

20 perc interaktív előadás (PPT 1 jelenléti nap: 6-7. számú dia) (1-2. sz. Handout)

Interaktív előadás	Instrukciók az oktatónak
Emberkereskedelem fogalma, jogszabályi meghatározása	A következő témák kiemelése: A szakemberek megismerkednek az emberkereskedelem fogalmával, jogszabályi környezetével, hazai és nemzetközi szabályozókkal. Rálátást kapnak a Nemzeti Koordinációs Mechanizmus működésére, az Emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló 2020-2023 közötti nemzeti stratégiáról, az abban célul tűzött törekvésekről. A gyermekvédelem jogi szabályozása az emberkereskedelem tekintetében (Hallgató tananyag: 19. oldal)

20 perc gyakorlat (PPT 1 jelenléti nap: 8-10. sz. dia) (3. sz. Handout)

Gyakorlat	Instrukciók az oktatónak

Az emberkereskedelem formái 1.	Résztvevők szakmai tapasztalatainak, előzetes tudásának, gondolatainak feltérképezése. Az alábbi szavak felírása flipchart táblára és szabad asszociáció biztosítása a résztvevők számára. A szavakat egyesével írjuk fel és egymás után beszéljük át: – prostituált, – csicska/csicskáztatás, – futtató/strici, – házi rabszolgatartás – koldultatás

20 perc interaktív előadás (PPT 1 jelenléti nap: 8-12. sz. dia) (3. sz. Handout)

Interaktív előadás	Instrukciók az oktatónak
Emberkereskedelem formái 2.	Standardizálás. A bevezető feladat után ppt/előadás a tananyagot képező ppt alapján. **Fókusztémák:** **Prostitúciós célú kizsákmányolás** – Magyarország kibocsátó és tranzit ország – Célországok, ahol legális a prostitúció /pl. Hollandia, Svájc/ – jellemző az áldozatok kiszolgáltatottsága és a megtévesztése – „lover boy”-eset – megfélemlítés, zsarolás **Munka célú kizsákmányolás, kényszermunka** – területek: mezőgazdaság, építőipar, termelés, házimunka – megtévesztés - rosszabb munkakörülmények, fizetés elvétele – rendezetlen jogi helyzet – „csicskáztatás” **Rabszolgaság, adósrabszolgaság** **Szervkereskedelem**

2. Áldozattá válás folyamata, áldozatsegítés

20 perc interaktív előadás (PPT 1 jelenléti nap: 13-27. sz. dia) (6-10 sz. Handout)

Interaktív előadás	Instrukciók az oktatónak
Áldozattá válás folyamata	A szakemberek megismerik az emberkereskedelem kapcsán érintett sérülékeny csoportokat és jellemzőiket, az elkövetők által leggyakrabban alkalmazott módszereket és azokat a jeleket, melyek felismerése segítheti az áldozatazonosítást és az áldozatirányítás mechanizmusát. **Fókusztémák:** – Mélyszegénység - kilátástalan élethelyzet – kapcsolati erőszak, gyermekbántalmazás – lelki, fizikai, szexuális abúzusok – Sérülékeny csoportok, mintakövetés Nagycsoportban megvalósítandó interaktív előadás ppt alapján.

20 perc interaktív előadás (PPT 1 jelenléti nap: 8-10. sz. dia) (3. sz. Handout)

Interaktív előadás	Instrukciók az oktatónak

Prostitúciós, szexuális célú kizsákmányolás	**Fókusztémák:** – Prostitúció fogalma és a modellek: Tiltás – tűrés – megengedés. – szabályozás modelljei: prohibicionizmus, reglementáció, abolicionizmus/ korlátozott abolicionista, neoreglementáció. – Az emberkereskedelem minden estben kizsákmányolás. Emberkereskedelem és a 18 éven aluliak prostitúciós . – tevékenységének kihasználása: MINDEN ESETBEN BŰNCSELEKMÉNY!. – A ppt vetítése során részletek bemutatása a Filmrészlet mentén a téma konzultatív feldolgozása. – Film: Viktoria-Zürich expresz és Amszterdam- Red Light districht figyelemfelkeltő klip. – Résztvevők gyakorlati tapasztalatainak összegyűjtése szóban a szexuális kizsákmányolás vonatkozásában kiscsoportos megbeszélés keretében.

20 perc gyakorlat

Gyakorlat	Instrukciók az oktatónak
Prostitúciós, szexuális célú kizsákmányolás - Esetfeldolgozás	Kiscsoportos munkaforma. Eset-, és feladat leírás az hallgatói tananyagban található. Az emberkereskedelem területéről hozott esetek feldolgozása lehetővé teszi a szakemberek számára, hogy az áldozattá válás okait, a toló és húzó tényezőket, az elkövető által alkalmazott technikákat is megismerve, saját szakmai tapasztalatikat megosztva határozzák meg a lehetséges cselekvési tervet a hatékony áldozatsegítés érdekében. Hallgatói tananyag 92. oldala, IOM Kisfilm bemutatása, 1. Eset: Au-pairből szexuális kizsákmányolás áldozata (Hallgatói tananyag 103. oldal)

20 perc interaktív előadás (PPT 1 jelenléti nap 8. sz. dia) (4. sz. Handout)

Interaktív előadás	Instrukciók az oktatónak
A munka célú kizsákmányolás hazai és külföldi megjelenési formái	Filmrészlet mentén a téma konzultatív feldolgozása. Film: Till Attila: Csicska című rövidfilmje. Résztvevők gyakorlati tapasztalatainak összegyűjtése munkacélú kizsákmányolás vonatkozásában irányított nagycsoportos megbeszéléssel. **Fókusztémák:** Kizsákmányolás céljából történő - toborzás, szállítás, átadás, rejtegetés vagy fogadás, az adott személyek feletti ellenőrzés megváltoztatása vagy átadása is ideértve.

20 perc gyakorlat (PPT 1 jelenléti nap 8. sz. dia) (4. sz. Handout)

Gyakorlat	Instrukciók az oktatónak
Munka célú kizsákmányolás Esetfeldolgozás	Kiscsoportos munkaformában, szóban feldolgozni. Eset és feladat leírás az hallgatói tananyagban található. A munkacélú kizsákmányolás, a kényszermunka, a „csicskáztatás” jelenségének megismerése egy hozott eset által. A résztvevők hazai és külföldi áldozattá válással is megismerkedhetnek az esetek kapcsán és cselekvési tervet dolgozhatnak ki a hatékony áldozatirányítás és áldozatsegítés érdekében. 2. Eset: Munkacélú kizsákmányolás építkezésen (Hallgatói tananyag 105. oldal) TEMVI[1] (Trafficked and Exploited Minors between Vulnerability and Illegality)

[1] http://www.baptistasegely.hu/hirek/belfold/temvi-projekt

	program keretén belül elkészített 8 perces rövid film – A film hivatkozása a Hallgatói anyag 88. oldalán található.

20 perc interaktív előadás (5. sz. Handout)

Interaktív előadás	Instrukciók az oktatónak
Gyermekek prostitúciós célú kizsákmányolása - Emberkereskedelem gyermekáldozata	Filmrészletek mentén a téma konzultatív feldolgozása. TEMVI Master rövidfilm a gyermekek különböző célú kizsákmányolásáról: http://www.baptistasegely.hu/hirek/belfold/temvi-projekt **Fókusztémák:** – Gyermekek egyre nagyobb érintettsége okán a résztvevők jelzőrendszeri tagként történő szereptudatosítása. A gyermekvédelmi észlelő és jelzőrendszer működtetése az emberkereskedelem gyermekáldozatainak vonatkozásában a jogszabályban és a gyakorlatban. – Prostitúcióban érintett gyermek: mindig áldozat. – Gyermekutak az emberkereskedelemben, rendszerfeltérképezés

20 perc gyakorlat (PPT 1 jelenléti nap 12-13. sz. dia)

Gyakorlat	Instrukciók az oktatónak
Észlelő- és jelzőrendszer az emberkereskedelem gyermekáldozatainak vonatkozásában	elzőrendszer vonatkozásában kiscsoportos majd nagy csoportos munkában az alábbi kérdés konzultatív feldolgozása: A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működését akadályozó tényezők emberkereskedelemben érintett gyermekáldozat vonatkozásában

20 perc interaktív előadás (PPT 1 jelenléti nap: 12-13. sz. dia)

Interaktív előadás	Instrukciók az oktatónak
Áldozatazonosítás, áldozatirányítás, áldozatsegítés 1.	Kiscsoportos formában röviden van lehetőség átbeszélni a saját élményű szakmai tapasztalatot. A 354/2012. Kormányrendelet megismerése ezt a folyamatot segítheti a részt-vevő szakemberek számára. A saját élményen alapuló feladatmegoldás az azo-nosító adatlap részletesebb megismerését és az áldozatokra jellemző jelek köny-nyebb azonosíthatóságát teszi lehetővé. Az OKIT és az áldozatsegítő szolgálatok szerepe az áldozatirányításban, az áldozatsegítésben

20 perc gyakorlat (PPT 1 jelenléti nap: 14-19. sz. dia)

Gyakorlat	Instrukciók az oktatónak
Áldozatazonosítás-, irányítás-, és segítés a gyakorlatban	Az emberkereskedelem áldozatainak azonosítása és a hatékony áldozatirányítás az egyik legfontosabb eleme az emberkereskedelem elleni küzdelemnek. 354/2012. Kormányrendelet mellékletét képző adatlap kitöltése szituációs saját élményű páros (szakember-feltételezett áldozat) gyakorlatban MELLÉKLET: *1. melléklet a 354/2012. (XII. 13.) Korm. rendelethez* * *Azonosító adatlap az emberkereskedelem áldozatainak azonosításához* A 354/2012. Kormányrendelet megismerése ezt a folyamatot segítheti a részt-vevő szakemberek számára. A saját élményen alapuló feladatmegoldás az azo-nosító adatlap részletesebb megismerését és az áldozatokra jellemző jelek köny-nyebb azonosíthatóságát teszi lehetővé. Az OKIT és az áldozatsegítő szolgálatok szerepe az áldozatirányításban, az áldozatsegítésben

20 perc interaktív előadás (PPT 1 jelenléti nap: 20-33. sz. dia) (11-21. sz. Handout)

Interaktív előadás	Instrukciók az oktatónak
Ellátórendszer – a segítségnyújtás szintjei	A résztvevők megismerik a segítségnyújtás szintjeit. A képzés résztvevői részletesen megismerik a segítő szervezetek, áldozatsegítő szolgálatok, áldozatsegítő központok, krízisközpontos, krízisambulanciák, védett házak, félutas házak, krízis lakások áldozatsegítő munkáját, a bekerülés feltételeit.

20 perc interaktív előadás

Interaktív előadás	Instrukciók az oktatónak
A továbbképzési nap zárása	Interaktív beszélgetés/ventilláció biztosítása, az esetlegesen megélt nehéz érzések megfogalmazásának lehetőséget szükséges biztosítani.

Második továbbképzési nap (jelenléti)

25 perc gyakorlat

Gyakorlat	Instrukciók az oktatónak
Nyitókör, megérkezést segítő gyakorlatok	Beszélgetés/ventilláció biztosítása az előző nap élményeiről. Ki hogyan érkezett meg a második napra? Ki mit vár a második naptól? Mozgásos feladat, összehangolódás Székes feladat: a résztvevők körbe állnak. Mindenki fog egy széket, melyet maga felé két lábra dönt. Úgy kell mindig egy székkel arrébb haladnia a résztvevőknek (míg körbe nem érnek), hogy egyik szék sem billenhet vissza a 4 lábára. Egymásra kell figyelniük.

3. „Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!” Gyakorlati segédanyag és szakmai ajánlás az óvodai és iskolai szociális segítők számára

30 perc interaktív előadás (PTT 2 jelenléti nap: 2-14. sz. dia)

Interaktív előadás	Instrukciók az oktatónak
Az óvodai és iskolai szociális segítők által vezetendő prevenciós foglalkozások tematikája	A foglalkozások megtartásához kidolgozott tematikák együttes feldolgozása a résztvevőkkel, melynek célja a továbbképzés első két napján átadott elméleti, gyakorlati és saját élmény alapú tudást és szemléletet rendszerbe foglalja. Mit tegyen az óvodai és iskolai szociális segítő, ha a program előtt, vagy annak lebonyolítása során azonosít potenciális áldozatot. Résztvevőkkel konzultatív feldolgozás 5-6., 7-8. osztályos és középiskolai diákok számára kidolgozott prevenciós foglalkozások tematikája. **Fókusztémák:** Az előzetesen már megismert oktatói kézikönyv háttéranyaggal kapcsolatos kérdések a résztvevők részéről, 3 korcsoport számára elkészített bemeneti és kimeneti „hatékonyságmérő adatlap” közös áttekintése.

30 perc interaktív előadás

Interaktív előadás	Instrukciók az oktatónak
Az 5-6. osztály számára készült tematika	Az 5-6. osztályos tanulók számára kidolgozott tematika részletes bemutatása, közös véleményezése, egyes elemek saját élményű feldolgozása. **Ennek során az alábbiak a fő szempontok:** – Mi a tematikus egység fő célja, mik a lényeges elemei? – Mennyi az egyes témák és egységek időigénye? – Az egyes témaköröknél hány percet szükséges tartalékolni a gyerekek kérdéseire? – Milyen altémák jelenhetnek meg? – Milyen nehézségek várhatóak? – Erőforrások, Lehetőségek: milyen eredmény várható a prevenciós foglalkozásoktól

	A résztvevők felé további kérdések lehetnek: – Milyen kérdéseket vet fel az emberkereskedelem specialitása, illetve az oktatói kézikönyvben felvett témák a csoport megtartásával kapcsolatosan? – Mennyiben támogatják az emberkereskedelmi prevenciós órákat? Nagycsoportos munkaforma, az egyes saját élményű feldolgozáshoz kiscsoportos munkaforma

35 perc gyakorlat

Gyakorlat	Instrukciók az oktatónak
Az 5-6. osztály számára készült tematika a gyakorlatban	Nagycsoportos munkaforma, az egyes saját élményű feldolgozáshoz kiscsoportos munkaforma. **Fókusztémák:** – Az előzetesen már megismert oktatói kézikönyv háttéranyaggal kapcsolatos kérdések a résztvevők részéről, – A korcsoport számára elkészített bemeneti és kimeneti „hatékonyságmérő adatlap” közös áttekintése

30 perc interaktív előadás

Interaktív előadás	Instrukciók az oktatónak
A 7-8. osztály számára készült tematika	A 7-8. osztályos tanulók számára kidolgozott tematika részletes bemutatása, közös véleményezése, egyes elemek saját élményű feldolgozása. **A megbeszélés során az alábbiak a fő szempontok:** – -Mi a tematikus egység fő célja, mik a lényeges elemei? – -Mennyi az egyes témák és egységek időigénye? – -Az egyes témaköröknél hány percet szükséges tartalékolni a gyerekek kérdéseire? – -Milyen altémák jelenhetnek meg? – -Milyen nehézségek várhatóak? – -Erőforrások, Lehetőségek: milyen eredmény várható a prevenciós foglalkozásoktól **A résztvevők felé további kérdések lehetnek:** – Milyen kérdéseket vet fel az emberkereskedelem specialitása, illetve az oktatói kézikönyvben felvett témák a csoport megtartásával kapcsolatosan? – Mennyiben támogatják az emberkereskedelmi prevenciós órákat? Nagycsoportos munkaforma, az egyes saját élményű feldolgozáshoz kiscsoportos munkaforma szükséges.

35 perc gyakorlat

Gyakorlat	Instrukciók az oktatónak
A 7-8. osztály számára készült tematika a gyakorlatban	A tematikában megjelenő oktatófilmek, rövidfilmek megtekintése, a legfontosabb részek kiemelése és ismételt konzultatív megbeszélése, a filmek lejátszása majd újra játszása, bizonyos pontokon megállítva, fókuszt helyezve Nagycsoportos munkaforma, az egyes saját élményű feldolgozáshoz kiscsoportos munkaforma.

30 perc interaktív előadás

Interaktív előadás	Instrukciók az oktatónak
A középiskolai korosztály számára készült tematika	A középiskolás korosztály számára kidolgozott tematika részletes bemutatása, közös véleményezése, egyes elemek saját élményű feldolgozása.. **A megbeszélés során az alábbiak a fő szempontok:** – -Mi a tematikus egység fő célja, mik a lényeges elemei? – -Mennyi az egyes témák és egységek időigénye? – -Az egyes témaköröknél hány percet szükséges tartalékolni a gyerekek kérdéseire? – -Milyen altémák jelenhetnek meg? – -Milyen nehézségek várhatóak? – -Erőforrások, Lehetőségek: milyen eredmény várható a prevenciós foglalkozásoktól **A résztvevők felé további kérdések lehetnek:** – Milyen kérdéseket vet fel az emberkereskedelem specialitása, illetve az oktatói kézikönyvben felvett témák a csoport megtartásával kapcsolatosan? – Mennyiben támogatják az emberkereskedelmi prevenciós órákat? Nagycsoportos munka.

35 perc gyakorlat

Gyakorlat	Instrukciók az oktatónak
A középiskolai korosztály számára készült tematika a gyakorlatban	A tematikában megjelenő oktatófilmek, rövidfilmek megtekintése, a legfontosabb részek kiemelése és ismételt konzultatív megbeszélése, a filmek lejátszása majd újra játszása, bizonyos pontokon megállítva, fókuszt helyezve **A résztvevők felé további kérdések lehetnek:** – Milyen kérdéseket vet fel az emberkereskedelem specialitása, illetve az oktatói kézikönyvben felvett témák a csoport megtartásával kapcsolatosan? – Mennyiben támogatják az emberkereskedelmi prevenciós órákat? Kiscsoportos munka, majd nagycsoportos konzultatív megbeszélés.

30 perc interaktív előadás

Interaktív előadás	Instrukciók az oktatónak
Csoportdinamikai kérdések	Csoportdinamikai történést és korrekciós lehetőségeket, alternatívákat kipróbálva segíteni az érzékenyítés. Alternatívák: Milyen csoportdinamikai helyzetek állhatnak elő? (ellenállás, rivalizálás, elhárító mechanizmusok, elfojtás, konfliktusok, stb.) Kezelési lehetőségek (csoportvezetési kérdések, feladatok, kompetenciák) Egyéni, kiscsoportos munka, nagycsoportos reflexió biztosítása.

30 perc interaktív előadás

Interaktív előadás	Instrukciók az oktatónak
Összefoglalás	Nagycsoportos munkaforma. A tapasztalatok, gondolatok, vélemények összefoglalása, javaslatok összegyűjtése

50 perc gyakorlat

Gyakorlat	Instrukciók az oktatónak
A továbbképzés zárása	Nagycsoportos munkaforma. – **Vizsgateszt kitöltése.** – Elégedettség mérés. – Visszajelzés a képzésre és a prevenciós órák kapcsán kidolgozott gyakorlati tematikákra. Önreflexió a három napra vonatkozóan: Most (a két képzési nap végére) változott-e és ha igen, miben *„A tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!”* prevenciós képzésnek a vezetéséhez való viszonyod?

Forgatókönyv

IDŐSZAK	IDŐ (perc)	TÉMA	HANDOUT	PPT
ELSŐ TOVÁBBKÉPZÉSI NAP				
Délelőtt	25	*Gyakorlat* Bemutatkozás, a továbbképzés indítása	-	Jelenléti 1. 2-5. dia
	55	*Gyakorlat* Az Emberkereskedelem témájának bevezetése	-	-
	20	*Interaktív előadás* Emberkereskedelem fogalma, jogszabályi meghatározása	1-2. Handout	Jelenléti 1. 6-7. dia
	20	*Gyakorlat* Az emberkereskedelem formái 1.	3. Handout	Jelenléti 1. 8-10. dia
	10	Szünet		
	20	*Interaktív előadás* Emberkereskedelem formái 2.	3. Handout	Jelenléti 1. 8-12. dia
	20	*Interaktív előadás* Áldozattá válás folyamata	6-10. Handout	Jelenléti 1. 13-27. dia
	20	*Interaktív előadás* Prostitúciós, szexuális célú kizsákmányolás	3. Handout	Jelenléti 1. 8-10. dia
	20	*Gyakorlat* Prostitúciós, szexuális célú kizsákmányolás - Esetfeldolgozás	-	-
	30	Ebédszünet		
Délután	20	*Interaktív előadás* A munka célú kizsákmányolás hazai és külföldi megjelenési formái	4. Handout	Jelenléti 1. 8. dia
	20	*Gyakorlat* Munka célú kizsákmányolás - Esetfeldolgozás	4. Handout	Jelenléti 1. 8-10. dia
	20	*Interaktív előadás* Gyermekek prostitúciós célú kizsákmányolása - Emberkereskedelem gyermekáldozata	5. Handout	Jelenléti 1. 8-10. dia
	20	*Gyakorlat* Észlelő- és jelzőrendszer az emberkereskedelem gyermekáldozatainak vonatkozásában	5. Handout	Jelenléti 1. 12-13. dia
	10	Szünet		
	20	*Interaktív előadás* Áldozatazonosítás, áldozatirányítás, áldozatsegítés 1.	-	Jelenléti 1. 14-19. dia
	20	*Gyakorlat* Áldozatazonosítás-, irányítás-, és segítés a gyakorlatban	-	Jelenléti 1. 14-19. dia

	20	*Interaktív előadás* Ellátórendszer – a segítségnyújtás szintjei	11-21. Handout	Jelenléti 1. 20-33. dia
	20	*Interaktív előadás* A továbbképzési nap zárása	-	-

IDŐSZAK	IDŐ (perc)	TÉMA	HANDOUT	PPT
MÁSODIK TOVÁBBKÉPZÉSI NAP				
Délelőtt	25	*Gyakorlat* Nyitókör, megérkezést segítő gyakorlatok	-	-
	30	*Interaktív előadás* Az óvodai és iskolai szociális segítők által vezetendő prevenciós foglalkozások tematikája	-	Jelenléti 2. 2-14 dia
	30	*Interaktív előadás* Az 5-6. osztály számára készült tematika	-	-
	10	Szünet		
	35	*Gyakorlat* Az 5-6. osztály számára készült tematika a gyakorlatban	-	-
	30	Interaktív előadás A 7-8. osztály számára készült tematika	-	-
	35	*Gyakorlat* A 7-8. osztály számára készült tematika a gyakorlatban	-	-
	30	Ebédszünet		
Délután	30	*Interaktív előadás* A középiskolai korosztály számára készült tematika	-	-
	35	*Gyakorlat* A középiskolai korosztály számára készült tematika a gyakorlatban	-	-
	30	*Interaktív előadás* Csoportdinamikai kérdések	-	-
	10	Szünet		
	30	*Interaktív előadás* Összefoglalás	-	-
	50	*Gyakorlat* A továbbképzés zárása	-	-

MELLÉKLET: ***1. melléklet a 354/2012. (XII. 13.) Korm. rendelethez*** *

Azonosító adatlap az emberkereskedelem áldozatainak azonosításához

Útmutató az azonosító adatlaphoz az adatfelvevő számára

Az adatlap célja annak megállapítása, hogy az azonosításba bevont személy valószínűsíthetően emberkereskedelem áldozata-e. Az azonosító beszélgetés megkezdése előtt az azonosításba bevont személyt fel kell világosítani az azonosító beszélgetés céljáról. Az azonosítás megkezdése előtt az azonosításba bevont személyt tájékoztatni kell arról, hogy amennyiben a beszélgetés eredményeként valószínűsíthető, hogy nem emberkereskedelem áldozata, vagy emberkereskedelem áldozata, de a további intézkedésekhez nem járul hozzá, az azonosító adatlap személyazonosításra alkalmatlanná tett módon, kizárólag statisztikai célra kerül felhasználásra. Az azonosító beszélgetés során az azonosításba bevont személyt meg kell szemlélni és hozzá kérdéseket kell intézni az azonosító adatlapon felsorolt mutatók (indikátor) felhasználásával. A kérdésekre adott válaszok alapján lehet meghatározni, hogy az azonosításba bevont személy valószínűsíthetően emberkereskedelem áldozata-e. Minden esetben mindhárom kategóriára vonatkozóan fel kell tenni a kérdéseket. A három kategóriára vonatkozóan egymástól függetlenül kell eldönteni, hogy az adott kategóriában az áldozattá válás valószínűsége fennáll-e. Az áldozattá válás valószínűsége az adott kategóriában fennáll, ha

- két nagy valószínűségre utaló jel, vagy
- egy nagy valószínűségre utaló és egy közepes/kis valószínűségre utaló jel, vagy
- két közepes valószínűségre utaló jel és egy kis valószínűségre utaló jel együttesen jelen van.

Az azonosításba bevont személy valószínűsíthetően emberkereskedelem áldozata, ha az áldozattá válás valószínűsége valamennyi kategóriában fennáll.

A. Általános adatok

Az azonosításba bevont személy

Neve:

Neme:

Születési helye, ideje:

Tartózkodási helye, szállása, egyéb elérhetősége:

Állampolgársága:

Anyanyelve:

Beszél-e magyarul? I/N

Kizsákmányolás módja:

Eltartott, kiskorú gyermekeinek száma:

Személyazonosító okmányának típusa, száma:

Azonosítást végző szerv megnevezése:

Az adatlap kitöltőjének neve, beosztása:

Az adatlap kitöltésének helye és ideje:

B. Áldozattá válásra utaló jelek *

Megjelenés

Nagy valószínűségre utaló jel

1. Látható sérülések (zúzódások, égetésnyom, vágás, stb.)
2. Kezeletlen fertőzések jelei
3. Látható alultápláltság
4. Testi fogyatékosság
5. Úgy tűnik, korábban utasításokat kapott arra vonatkozóan, hogy mit kell mondania

Közepes valószínűségre utaló jel

1. Kimerültség jelei
2. Elhanyagolt, szegényes ruházat
3. A végzett munka jellegének nem megfelelő ruházat
4. Tipikusan szexuális tevékenység végzéséhez viselt ruházat

Kis valószínűségre utaló jel

1. Túlzott, indokolatlan idegesség, zavartság, szégyenérzet
2. Nehezen áll szóba a hivatalos szervek képviselőivel, kerüli a szemkontaktust
3. Terhesség

Személyes körülmények

Nagy valószínűségre utaló jel

1. Nem rendelkezik személyazonosító okmányokkal
2. Annak jelei, hogy a személy szabad mozgását korlátozzák, ellenőrzik
3. Mindig van valaki, aki beszél helyette, idegenek előtt csak engedéllyel szólalhat meg
4. Családban él, de a család többi tagjától külön étkezik
5. Alkohol vagy kábítószer fogyasztására kényszerítették
6. Bűncselekmény elkövetésére kényszerítették

7. Szociális juttatásokban részesül, de más veszi fel helyette vagy egyből át kell adnia egy másik személy részére

8. Nők esetében, külföldi azonosításnál: otthon hagyott, 3 évesnél fiatalabb gyermek(ek)

Közepes valószínűségre utaló jel

1. Nem tudja a szállása címét

2. Folyamatosan változó szálláshely

3. Szegényes, nem lakás céljára szolgáló, alkalmatlan szálláshely

4. Életvitelszerűen panzióban vagy hasonló szálláshelyen lakik

Kis valószínűségre utaló jel

1. A munkahely azonos a szálláshellyel

2. Olyan családdal él együtt, melynek tagjai nem rokonai, illetve nevelőszülei

Munkakörülmények/tevékenység végzésének körülményei

Nagy valószínűségre utaló jel

1. Munkaideje (tevékenység végzésének időtartama) kirívóan hosszú

2. Nem biztosított számára a munkaközi szünet vagy szabadnap

3. Fizetés egy részének, vagy egészének elvonása

4. Kiugróan magas(nak állított) közlekedési, lakhatási, étkezési költségek

Közepes valószínűségre utaló jel

1. Munkaszerződés nincs, vagy a tényleges munkakörülmények annak nem felelnek meg

2. A munkavégzés valamennyi feltételét egyoldalúan a munkaadó állapítja meg

3. Az azonosításba bevont személy abban a hiszemben van, hogy tartozik a munkaadónak

4. A munkavégzés helye nem rendelkezik a megfelelő munkavédelmi felszerelésekkel

5. Nem tudja megmondani a munkahelye címét

6. Nem tudja megmondani mi a végzettsége, mit dolgozik

7. A munkavégzés (feladatvégzés) helye folyamatosan változik

C. Nyilatkozatok, intézkedések

Alulírott ..... (az emberkereskedelem feltételezhető áldozataként azonosított személy neve) megértettem, hogy engem emberkereskedelem valószínűsíthető áldozataként azonosítottak. Hozzájárulok személyes adataimnak a következők szerinti továbbításához és kezeléséhez:

(1) hozzájárulok a személyes adataimnak az áldozatsegítő szolgálat részére történő átadásához, és az áldozatsegítő szolgálat eljárása során, az abban eljáró szervek által történő kezeléséhez. Kérem, hogy a ..... megyei/fővárosi áldozatsegítő szolgálat kerüljön értesítésre!

.....

(aláírás)

(2) nem rendelkezem biztonságos szállással, ezért hozzájárulok a személyes adataimnak az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat (OKIT) részére történő átadásához, és az OKIT eljárása során az eljárásban részt vevő szervek által történő kezeléséhez:

.....

(aláírás)

(3) egészségügyi ellátásra van szükségem, ezért hozzájárulok a személyes adataimnak az egészségügyi alapellátást biztosító szerv részére történő átadásához, és az ellátásban részt vevő szervek által történő kezeléséhez:

.....

(aláírás)

Az eljáró szervek a személyes adataimat célhoz kötötten, kizárólag a saját eljárásuk során használják fel és azt harmadik személynek nem szolgáltatják ki. Tudomásul veszem, hogy az azonosító adatlap személyazonosításra alkalmatlanná tett módon statisztikai célra felhasználható.

Kelt: .....

.....	.....	
adatfelvevő aláírása	az emberkereskedelem feltételezhető áldozataként azonosított személy aláírása	

Az azonosításba bevont személy valószínűsíthetően nem emberkereskedelem áldozata.

Kelt: .....

adatfelvevő aláírása